

Kommunstyrelsen

Uppmärksamma kvinnor i Nackas historia

Motion den 13 november 2017 av Lisskulla Zayane och Per Chrisander (MP)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

1. Kommunfullmäktige överlämnar underlag för motionen till miljö- och stadsbyggnadsnämnden som ansvarar för namn på gator, vägar, allmänna platser, skolbyggnader och kommunens offentliga byggnader.
2. Förslagen föranleder inga ytterligare åtgärder.

Sammanfattning

Motionärerna vill lyfta fram betydelsefulla kvinnor i Nackas historia för deras kunskaper, erfarenheter och engagemang och som har satt sin specifika prägel på samhällsutvecklingen i Sverige. De föreslår därför att inrätta kvinnostigar i den projekterade stadshusparken. Motionärerna föreslår att detta uppmärksammas i samband med 100-årsjubileet av den svenska kvinnliga rösträtten 2021.

Vid namnsättning inom statlig och kommunal verksamhet ska god ortnamnsed iakttas i enlighet med kulturmiljölagen. Ortnamnsrådet är ett rådgivande organ till Lantmäteriverket, den nationella ortnamnsmyndigheten i Sverige, vilka rekommenderar Sveriges kommuner och andra namngivare att beakta såväl kulturhistoriska, funktionella som språkliga aspekterna vid namngivning av nya platser.

I Nacka kommun ansvarar miljö- och stadsbyggnadsnämnden för namngivning och har tillsatt en namngrupp för beredning inför beslut. Förnyelseenheten föreslår därför att förslagen i motionen överlämnas till miljö- och stadsbyggnadsnämnden och att de i övrigt inte föranleder några ytterligare åtgärder.

Förslagen i motionen

Motionärerna yrkar:

1. att stadshusparken utformas på ett sådant sätt att det går att anlägga kvinnostigar
2. att berörda tjänstepersoner tar fram förslag på kvinnor som kan komma ifråga

3. att (om möjligt med hänsyn till stadsbyggnadsprocessen) detta uppmärksammas i samband med 100-års-firandet av den svenska kvinnliga rösträtten

Enhetens utredning och bedömning

Vid namnsättning inom statlig och kommunal verksamhet ska god ortnamnsred iaktas. Detta innebär att hänsyn ska tas till såväl kulturhistoriska som funktionella och språkliga aspekter (4 § kulturmiljölagen). Att ge namn efter viktiga personer, s k memorialnamn, är en typ av ortnamn som används världen över för att hedra och ”memorera” en person, t ex *Jenny Linds väg*, *Evert Taubes terrass*, *Raoul Wallenbergs torg*.

Ortnamnrådet är ett rådgivande organ till Lantmäteriverket, den nationella ortnamnsmyndigheten i Sverige. Rådet rekommenderar Sveriges kommuner och andra namngivare;

- att inte skapa nya memorialnamn baserade på ännu levande personers namn
- att praktisera memorialnamngivning inom kommunen på så sätt att en rimlig, av kommunen själv fastlagd tid måste ha gått innan en avliden persons namn får användas i ortnamn (t.ex. i namn på gator, torg och allmänna platser). Som rimlig tid rekommenderas 3–5 år.

Ortnamnrådet rekommenderar att personen som memoreras har en direkt anknytning till platsen ifråga genom att ha bott eller verkat där. De framhåller att det är viktigt att platsen som namnges inte ligger perifert eller har en lägre dignitet än andra namngivna platser i området. Den namnsättning som avses bli hedrande riskerar då att i stället bli det motsatta. De skriver vidare att med personnamn i gatunamnen kan det vara svårt att leva upp till de grundläggande kraven att namnen ska vara lätta att uppfatta, uttala och skriva.

Platser som kommer att användas av många kommer också att refereras till av många. Det är därför viktigt att det finns en tydlighet vid namngivning. En s k belägenhetsadress anger var en plats finns och är utformad på ett sådant sätt att det går att skilja den från andra typer av adresser. Ett adressnamn skapar förutsättningar för att olika organisationer ska kunna utbyta och använda adressdata på ett säkert, entydigt och rationellt sätt t.ex. räddningstjänst, färdtjänst, posten, taxibolag, bussbolag, transportföretag, budföretag samt för navigationstjänster och vid tidningsutdelning. Snabb och trygg kommunikation förutsätter enhetlig terminologi och värdet på denna typ av informationen är högt eftersom det används i många olika databaser.

Namngivning i Nacka kommun

I miljö- och stadsbyggnadsnämndens ansvarsområden och uppgifter ligger att ”Besluta om namn på gator, vägar, allmänna platser, skolbyggnader och kommunens offentliga byggnader.” (Reglemente § 2 B. punkt 8).

Inför beslut i namnfrågor finns en namngrupp inom ramen för miljö- och stadsbyggnadsnämnden. Gruppen har ingen beslutanderätt och behöver inte vara enig. Ansvarig handläggare ansvarar för att ha dialog i namnrenden och står för förslag till nämndens beslut. Gruppen består av två förtroendevalda från majoriteten och en från oppositionen.

För närvarande består namngruppen av Birgitta Berggren Hedin (L), Helena Westerling (S) och Cathrin Bergenstråhle (M).

Enhetens förslag till beslut

Förnyelseenheten föreslår att kommunfullmäktige lämnar över förslagen i motionen till miljö- och stadsbyggnadsnämnden i dess uppdrag att sätta namn på gator, vägar, allmänna platser, skolbyggnader och kommunens offentliga byggnader. Motionen bör i övrigt inte föranleda några ytterligare åtgärder.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Inga planerade ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

I alla kommunens verksamheter är det viktigt att arbeta med jämställdhet och allas lika värde. För barn är det viktigt att kommunen alltid har frågan om demokratiska värden levande och att verksamheterna följer kommunens vision och värdering.

Bilaga

Motion - Uppmärksamma kvinnor i Nackas historia

Henrik Ahl
Enhetschef
Förnyelseenheten

Henrik Samuelberg
Förändringsledare
Förnyelseenheten